Ministerul Educaţiei şi Cercetării Centrul Naţional de Evaluare şi Examinare

Examenul de bacalaureat naţional 2020 Proba E. d) Chimie organică

Test 11

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Subjectul A.

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat, scrieţi numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals, scrieţi numărul de ordine al enunţului şi litera F.

- 1. Hidrocarburile cu formula moleculară C_nH_{2n+2}, cu n≥4, prezintă izomerie de poziție.
- 2. În reacțiile de adiție la etină, în molecula acesteia se scindează legături covalente π.
- 3. Prin dehidrohalogenarea 2-bromobutanului se formează majoritar 1-butena.
- 4. Acizii grasi sunt acizi monocarboxilici alifatici superiori cu catenă ramificată.
- 5. Structura amfionică a α -aminoacizilor explică temperaturile de topire ridicate ale acestora.

10 puncte

Subjectul B.

Pentru fiecare item al acestui subiect, notaţi pe foaia de examen numai litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

- 1. Elementele chimice din compoziția cisteinei sunt:
- a. carbonul, hidrogenul, oxigenul, bromul, azotul;
- c. carbonul, hidrogenul, azotul, oxigenul, sulful;
- b. carbonul, hidrogenul, azotul, oxigenul, fosforul;
- d. carbonul, hidrogenul, azotul, oxigenul, clorul.
- 2. Regula lui Markovnikov se aplică în cazul adiției apei, în mediu acid, la:
- a. 3-hexenă;

c. 2-metil-2-butenă;

b. 2-butenă:

- d. 3.4-dimetil-3-hexenă.
- 3. Apa de brom *nu* se decolorează dacă se barbotează în ea:
- a. propenă;

c. propină;

b. etan:

d. etenă.

- 4. Este o reactie de substitutie:
- a. deshidratarea 2-butanolului;

c. izomerizarea *n*-butanului;

b. nitrarea fenolului;

- d. bromurarea acetilenei.
- 5. Oxidarea glucozei cu reactiv Fehling conduce la:
- a. acid gluconic;

c. oxid de cupru(II);

b. hidroxid de cupru(II);

d. acid glutamic.

10 puncte

Subjectul C.

Scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al condițiilor de reacție/catalizatorului din coloana A însoţit de litera din coloana B, corespunzătoare procesului chimic respectiv. Fiecărei cifre din coloana A îi corespunde o singură literă din coloana B.

Α

- 1. lumină
- a. dehidrobromurarea 2-bromobutanului
- 2. KMnO₄/H₂SO₄
- b. hidrogenarea acetilenei cu obtinerea etanului

В

- 3. KOH/ROH
- c. clorurarea metanului
- 4. AICI₃/H₂O
- d. oxidarea energică a etanolului
- **5.** Ni
- e. hidrogenarea acetilenei cu obținerea etenei
- f. alchilarea benzenului cu propenă

10 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Subjectul D.

Compusul (A) are formula de structură:

- 1. Notați tipul catenei aciclice din compusul (A), având în vedere aranjamentul atomilor de carbon. 1 punct
- 2. a. Scrieți formula de structură a unui izomer de poziție al compusului (A).
 - b. Notati numărul de atomi de carbon asimetric din molecula compusului (A). 3 puncte
- 3. a. Notati raportul atomic C_{primar}: C_{secundar}: C_{tertiar} din molecula compusului (A).
 - b. Notați numărul legăturilor covalente carbon-hidrogen din molecula compusului (A). 4 puncte
- 4. a. Notați formula moleculară a compusului (A).
 - **b.** Scrieti raportul masic de combinare C : H din compusul (A).
- 5. Calculați masa de oxigen din 14,45 g de compus (A), exprimată în grame. 4 puncte

Subjectul E.

- **1.** Procesul de descompunere termică a alcanilor reprezintă o sursă importantă de hidrocarburi nesaturate. Scrieţi ecuaţiile reacţiilor de cracare a *n*-butanului. **4 puncte**
- **2.** La cracarea *n*-butanului se obține un amestec de reacție ce conține 20% metan, 25% etan și 10% *n*-butan nereacționat, procente volumetrice. Calculați volumul de *n*-butan necesar procesului de cracare, exprimat în metri cubi, știind că s-au format 2500 m³ de metan. Toate volumele sunt măsurate în condiții normale de temperatură și de presiune. **4 puncte**
- Scrieţi ecuaţia reacţiei de obţinere a 2,4,6-trinitrotoluenului din toluen şi amestec sulfonitric. Utilizaţi formule de structură pentru compuşii organici.

 2 puncte
- **4.** Se obține 2,4,6-trinitrotoluen prin tratarea toluenului cu amestec sulfonitric. Se utilizează 1890 g de amestec sulfonitric, care conține 60% acid azotic, procente masice. Determinați masa de toluen necesară stoechiometric obtinerii 2,4,6-trinitrotoluenului, exprimată în grame. **3 puncte**
- 5. Scrieți ecuația reacției de obținere a poliacrilonitrilului din monomerul corespunzător. 2 puncte

Mase atomice: H- 1; C- 12; N- 14; O- 16; Cl- 35,5. Volum molar (condiții normale): V = 22,4 L·mol-1.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Subjectul F.

1. Se consideră schema de transformări:

(I)
$$CH_2=CH_2+H_2O \xrightarrow{H_2SO_4} D$$

(II)
$$D + O_2 \xrightarrow{mycoderma \ aceti} E + H_2O$$

(III)
$$E + CaO \longrightarrow G + H_2O$$

Scrieți ecuațiile reactiilor din schema de transformări.

6 puncte

O probă de 24 g de acid etanoic reacţionează cu oxidul de calciu, la un randament al reacţiei de 80%.
 Calculaţi masa de sare obţinută, exprimată în grame.

3 puncte

3. Un detergent neionic cu formula de structură:

$$CH_3 - (CH_2)_n - O - (CH_2 - CH_2 - O)_{n+1} - H$$

are raportul masic C : O = 27 : 13. Determinați numărul atomilor de carbon din molecula detergentului neionic.

3 puncte

4. Notați o utilizare a glicerinei.

1 punct

5. Scrieți formula de structură a distearo-oleinei care nu are în moleculă atomi de carbon asimetric.

2 puncte

Subjectul G.

1. Un amestec (A) care conține numai peptide cu câte 10 atomi de carbon în moleculă este supus hidrolizei totale. Se obține un amestec de alanină, glicină și valină.

a. Scrieți formula de structură a unei tetrapeptide aflată în amestecul de peptide.

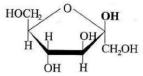
b. Notați formula moleculară a unei dipeptide aflată în amestec.

4 puncte

2. Notați două proprietăți fizice ale glicinei, în condiții standard.

2 puncte

3. Scrieti denumirea monozaharidei care are formula de structură Haworth:



1 punct

4. a. Scrieti ecuatia reactiei de hidroliză enzimatică totală a amidonului.

b. Calculați energia, exprimată în kilojouli, furnizată organismului la metabolizarea glucozei rezultate la hidroliza enzimatică totală a amidonului din 200 g de cartofi. Cartofii au un conținut procentual masic de 24,3% amidon, iar metabolizarea a 1 g de glucoză furnizează organismului 15,8 kJ. **4 puncte**

5. Despre compușii organici (A) și (B) din ecuația reacției:

$$A + Cl_2 \xrightarrow{CCl_4} B$$

se știe că: (A) este o alchenă cu formula moleculară C_6H_{12} , care are catenă ramificată și 1 atom de carbon cuaternar în moleculă, iar (B) este un compus optic inactiv. Scrieți formulele de structură ale compușilor (A) și (B).

4 puncte

Mase atomice: H-1; C-12; O-16; Ca-40.